8e JAARGe. № 60.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 10 MAART 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen, wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

De Luitenant Kolonel, eerst aanwezend Officier der Genie te Soerabaija, daartoe gelast, zal op *den 12den Maart aanstaande* des ochtends te 9 ure ten zijnen bureele, naast het oude kerkhof op het Grisseesche plein uitbesteden.

Het ophoogen van gronden in het Noord Westelijk gedeelte der vesting Soerabaya, ten inhoude van ruim 190000 kubieke El. volgens benaderde berekening.

De *voorwaarden* liggen ten bureele ter inzage, alwaar verder aanwijzingen op het terrein en nadere inlichtingen door belanghebbenden kunnen worden verzocht.

De Luitenant Kolonel,
1e. *aanwezend Genie Officier,*
bij Indispositie.
De Kapitein der Genie,
(315) **ERMELING.**

Met referte tot de advertentie No. 315 voorkomende in de *Courant* van den 29sten Februarij ll. en volgenden, maakt de Luitenant Kolonel, eerst aanwezend officier der Genie bij de Buitengewone fortificatiewerken te Soerabaya, bekend, dat de *voorwaarden* der op den 12 dezer te houdene *uitbesteding voor het ophoogen van gronden* in het Noordwestelijk gedeelte dezer vesting, *eene wijziging hebben ondergaan,* waarvan gegadigden ten zijnen bureele kennis kunnen nemen.

Soerabaya, 7 *Maart* 1860.
De Luitenant-Kolonel voornoemd,
(363) (*W. G.*) **STEINMETZ.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 12den Maart 1860.
Bij den Chinees *Oei Tha,* in de kampoong Gilie van een erf en diverse goederen.

Op Dingsdag den 13den Maart 1860.
Bij den *Kapitein Schmid* in het Militair kampement van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 14den Maart 1860.
In een der pakhuizen van *Sech Awal* aan de Kalimaas, op aanvraag van de heeren *E. Ten Brinck & Co,* van een schip en Inventaris; en
Uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Donderdag den 15den Maart 1860.
Bij de heeren *Gebr Kocken* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 16den Maart 1860.
Bij de Weeskamer alhier van diverse boedels en van vastigheden; en (361)
uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

VENDUTIE.

Op Maandag den 12den Maart 1860,

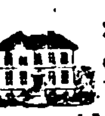

zal te **Probolingo** publiek worden verkocht, een STEENEN met PANNEN GEDEKT WOONHUIS gelegen langs een der aangename wegen aldaar en toebehoorende aan wijlen J. A. Walter.
(348) **L. E. WALTER.**

De geannonceerde VERKOOP van het Nederlandsche Barkschip

NEERLANDS KONINGIN,

gevoerd geweest door kapitein G. Geerling, groot **351** gemeten lasten, zal alsnu plaats hebben op:

Woensdag den 14den Maart a. s.,

in een der pakhuizen van Sech Hawal schuin over de waterfabriek aan de *Kaliemaas*, zoo als hetzelve als dan alhier ter reede liggende zal zijn.

VERVOLGENS.

De beschadigde lading, bestaande uit:
pl. m. 400 Krandjangs SUIKER.
„ 70 picols KOFFIJ.
„ 45 „ ROTTING.
En daarna afzonderlijk de Inventaris

BESTAANDE UIT:

STAAND en LOOPEND TUIG, ANKERS en KETTINGEN, ZEILEN, RONDHOUTEN, TOUWWERK, SCHEEPS-INSTRUMENTEN, restant PROVISIEN, BOEKEN, KAARTEN en CHRONOMETER, BAROMETER, VLAGGEN, SLOEPEN, enz.

Nadere informatien te bekomen bij de Agenten **E. Ten Brinck & Co** en bij
(354) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

bij de Weeskamer.

Op Vrijdag den 16den Maart 1860.

Van de boedels van wijlen **J. F. Willems, J. Fake van Sloten** en van de Chinesche vrouw **Kwee Kiang Nio**, bestaande in KLEEDEREN, HUISRAAD en DIVERSE GOEDEREN, waaronder GOUD en JUWEELEN; voorts van de navolgende vastigheden behoorende tot den insolvent verklaarden boedel van den gefailleerde **Said Achmat bin Djaffar Assegaf**, als:

Een perceel gelegen in de kampong *Gilie*, verponding No. 709.

Een perceel gelegen in de kampong *Ketapang*, verponding No. 603.

Een perceel gelegen in Maleijsche kamp No. 3, verponding No. 794.

3/6 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp, verponding No. 817

en 8/32 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp No. 790.

Soerabaya, 5 *Maart* 1860.
De Secretaris der Weeskamer,
(352) J. F. DEIBERT.

EXECUTORIALE VERKOOP,

Op den Zaturdag den Zeventienden Maart 1800 *en Zestig,*

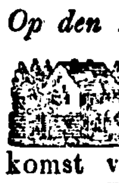

zal te **Grissee** door den ondergeteekende, deurwaarder bij den raad van Justitie te **Soerabaya,** wonende te **Grissee,** door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier worden verkocht.

Een **ERF** met het daarop staande **STEENEN** met **PANNEN GEDEKT HUIS** gelegen in de kampong **Bedielan te Grissee** bij de verponding geregistreerd onder nummero 472 en aangeslagen voor **ƒ 500.—** toebehoorende aan H. de Graaff en de erven van W. de Graaff. Grissee, 5 *Maart* 1860.
De Deurwaarder voornoemd,
(353) **W. H. VAN GARLING.**

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 20sten Maart a. s.,
in het Entrepot pakhuis **Le. C.** aan den *Kaliemaas.*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN

het beschadigde gedeelte der lading van het Nederlandsche schip

E. W. VAN DAM VAN ISSELT,
kapitein J. C. Kolm.
bestaande uit:
pl. m. 370. Balen KOFFIJ.
„ „ 600. Krandjangs SUIKER.
„ „ 700. Bossen ROTTING.

Het beschadigde gedeelte der lading van het Nederlandsche schip

PER ASPERA ad ASTRA,
kapitein Admiraal,
bestaande uit:
pl. mr. 500. Balen KOFFIJ,
„ „ 7. Pakken KANEEL,
„ „ 500. Bossen ROTTING, en
„ „ ééne Kist THEE.

Nadere informatien te bekomen bij
De Agenten,
(375) **J. F. VAN LEEUWEN & CO.**

De wel-beklante wagenverhuurderij, behoorende tot den boedel van wijlen den Heeren **C. M. von Franquemont,** zal, met het daarbij behoorend erf en gebouwen worden verkocht bij inschrijving, zonder dat de verkooper gehouden is dezelven aan den hoogsten bieder toe-te-wijzen of aftestaan.

Gegadigden gelieve hunne inschrijvings-billetten voor of op *Vrijdag den 23sten Maart a. s.* intezenden, zullende de opening daarvan op dien dag geschieden in hunne tegenwoordigheid, des morgens ten 10 ure precies, ten huize van den Heer **W. Roesler,** in de nabijheid van de brug van **Pedjagalan** (*Pasar Besar*) aan wien de billetten dienen te worden ingezonden.

Nadere inlichtingen kunnen bij genoemden Heer worden verkregen, ten kantore der Weeskamer, des **Maandags, Woensdags** en **Vrijdags** van **8** des morgens tot **2 ure** na den middag. (338)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA.

Kapitein Neije,
vertrekt naar Batavia en Samarang, op *Zondag 11den Maart.* Adres bij
(342) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

Het voor den overvoer van passagiers zoo gunstig bekende Schip

JASON,

Kapitein J. H. Lammerts van Bueren, zal in het begin der maand April van hier naar Nederland vertrekken.

Familiën en bijzondere personen van deze gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich ten spoedigste te vervoegen bij
De Agenten,
(340) **ANEMAET & CO.**

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het Clipper Fregatschip

OCEAAN,

Kapt. Poolstroke,

van ruim 500 gemeten lasten voerende een geëxamineerde geneesheer, zullende tegen einde dezer maand vertrekken. Adres bij
(368) **W. CORES DE VRIES.**

VOOR PASSAGE DIRECT

NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden het snelzeilend Fregatschip

AMSTEL,

gevoerd door Kapt. **H. H. Rademaker,**

Deze bodem zal einde dezer maand vertrekken, is voorzien van nette en doelmatige inrigtingen voor passagiers en vaart eenen geëxamineerden Doctor.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Java Hôtel* of bij
Soerabaya, *De Agenten,*
8 *Maart* 1860. (366) **B. KOPERSMIT & CO.**

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

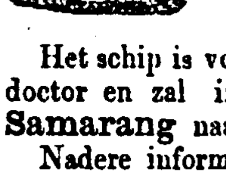

Wordt aangeboden per het nieuw en snelzeilend Fregatschip

FRIESLAND,
Kapitein
van Mispelblom Beijer,

Het schip is voorzien van eenen geëxamineerden scheeps doctor en zal in den loop dezer maand van hier via **Samarang** naar **Nederland** vertrekken.

Nadere informatien bij de agenten,
te Soerabaya, B. J. VAN ECK & CO.,
„ Samarang, VAN DEN BROEK & VEECKENS,
„ Batavia, DUMMLER & CO. (375)

VERTREKKENDE PERSONEN.

R. O. S. Steenstra Toussaint, gemagtigde R. W. Adema, te *Djombang*. (369)

Iemand van middelbare leeftijd, geëxamineerd in de *Fransche* en *Engelsche* talen, zag zich gaarne geplaatst in eene handelszaak.

Adres letter **B.** uitgevers dezer *Courant*. (362)

J. C. BERGMANS.

Vroedmeesteresse, is verhuisd en woont thans bij de brug van *Genteng*, tegenover het kruidmagazijn. (360)

WOODBURY & PAGE

Zijn thans gereed om portretten te nemen in het locaal naast het *Hotel du Commerce* dagelijks van 8 tot 12 ure.

TEVENS TE KOOP

COMPLETE PHOTOGRAPHISCHE TOESTELLEN

tegen **70** gulden. (347)

De ondergeteekende, geene **Broodbakkerij** meer hebbende, waarschuwt ieder broodbakker te Soerabaya van niet zijn naam te gebruiken.

(372) M. A. DIAS.

TE KOOP

EEN KLEIMOLEN

en

EENE MACHINE om **SUIKERPOTTEN** te maken.

Te bevragen bij

(346) SCHIMMELPENNINCK & CO.

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

SINGAPOERSCHE PLANKEN.

BANJERMASSING-MATTEN voor **TABAKSBALEN.**

bij

(75) **P. KERVEL & CO.**

IMPRIMÉS.

BLANCO GEDRUKTE STUKKEN voor den handel, met nette letter op SOLIDE PAPIER gedrukt, worden met spoed en accuratesse vervaardigd ter drukkerij van den *Oostpost*.

(358) **LE ROY & CO.**

PUIKE HARING.

Per vaatje van 12 stuks........................ ƒ 2½

" " " 6 " .... " 1½

@ **contant.**

(326) Bij **HAMMELBURG.**

LAK.

(*Best India wax*).

van af ƒ **3.**— per ℔ en hooger.

(355) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Huidziekten, Vurigheid, Gezwellen.

De bewoners van alle warme klimaten zijn zeer onderhevig aan deze altijd schadelijke en somtijds gevaarlijke krankheden. In Java, China en de gansche Indische Archipel zijn gezwellen zeer algemeen, sommige verkrijgen zulk eene grootte en vastheid dat de sterkte des lijders er bijna onder bezwijkt, zijnde derzelver omvang zoo bovenmate groot. De echtste getuigschriften zijn van deze Oostersche gewesten Holloway toegezonden geworden, beschrijvende de bijzonderheden der wonderbare genezingen, bewerkstelligd door het gedurige en ijverige gebruik zijner Zalf. Met de Pillen te gelijker tijd aangewend, belet dezelve den groei dezer afschuwelijke ettergezwellen, drijft de vurigheid uit de huid en geneest in eene zeer korten tijd alle lastige ongesteldheden.

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Hollowaij ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van ƒ 1.—, van ƒ 3.—, en van ƒ 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

(307) LE ROY & CO.

KINDERSPEELGOED

voor jongens

gesorteerd in zeer nette koffertjes van diverse grootten.

(280) LE ROY & CO.

J. LLOYD & CO.

Brengen ter kennisse van belanghebbenden dat bij hun, weder plaatsing en gelegendheid bestaat tot kielen van 2 Schepen,

Soerabaya, 9 *Maart* 1860. (371)

LIJST VAN ARTIKELEN

die door de ondergeteekenden tegen *zeer lage prijzen* zullen worden opgeruimd, waarbij velen zeer geschikt voor cadeaux.

HOROLOGIEN. Gouden cijlinder horologien op 8 steenen uit de zoo gunstig bekende fabriek der heeren *Patek Philippe & Co* te *Génève* waarvan eenigen, volgens een door die heeren uitgevonden stelsel, zonder sleutel worden opgewonden en gereguleerd, en waardoor eenen waarborg wordt geleverd voor den duurzaam geregelden gang, wijl zij niet iederen dag ter opwinding moeten worden geopend. Van deze horologien zijn nog voorhanden **opene** en **met dubbele kast**, alsook **geëmailleerde** en **net gegraveerde dames-horologien.**

Voorts eene ruime sortering andere horologien van diverse fabriekaten en verschillende constructiën.

GOUDWERKEN, als prachtige **armbanden, broches, oorknoppen**, alsook zeer nette **horologiesleutels** met **ressort.**

MODERATEUR LAMPEN van gerenommeerd Engelsch fabriekaat, met fraai beschilderde en bronzen voetstukken en prachtballons.

LEDERWERK, keurig net, als: **Dames naai-étuis**, heeren en dames **nécessaires, cigarenstandaards, wisseltassen** met en zonder slot, **cigarenkokers, portemonnaies, étuis** voor visite kaartjes, **zakportefeuilles, notitie boekjes, patent inktkokers** met hermetische sluiting, groote fraaije **schrijfportefeuilles** waarbij die met ruime bergplaats voor papieren, zoogenaamde **portefeuille ministre.**

TEEKENBEHOEFTEN. *Ackermans* en andere **verwdoozen** in ruime sortering, losse *Ackermans* **verwen, penseelen,** en **daskwasten, driehoeken, teekenhaken, passerdoozen, losse passers** en **trekpennen, gomelastiek.** *Faber* **potlooden** in étui, rood en zwart **teekenkrijt, paralellen, linealen** op rollen waarmede men prachtige randen kan trekken, vooral nuttig voor kaartteekenaars, **aquarel verwen, teeken voorbeelden** en voorbeelden om kinderen op de lei te laten teekenen, *Bristol, Whatman* en alle ander **teekenpapier.**

DIVERSEN. Aardrijkskundige **legkaarten, kinderspeelgoed** voor jongens in koffertjes, **schimmelspelen, tombola** zonder nieten, *Lunds* en *Perry* **potlooden, maroquin leder, ganzenschachten, pompinktkokers, anti corrosive inkstand, encrier puerotijpe, fishesdoozen, tooverlantaarns, thermometers, jalousien** voor vensters, met fraaije teekeningen, groen **gordijnlinnen, kalenders, lijsten** voor photographie teekeningen, **schilderijlijsten** in verschillende breedten, die bij den voetmaat worden verkocht en des verkiezende onder ons toezigt worden in elkander gezet, met bijlevering van glas en ander toebehooren, **copieerpersen** met bijbehoorende copieerboeken en mahoniehouten bak om het papier te bevochtigen, **gom ouwels,** transparente en met fraaije deviesen, **cachetten,** in blanco en met een enkele letter daarop, **liassen** met ressorts en met koord, **brievencliffs, presse papiers, droogrollen, ultramarinzand, lessenaartjes** met toestel om met eene en dezelfde beweging der hand, brief en copie gelijktijdig te schrijven; ronde, vierkante en platte, mahonij- en ebbenhouten **linialen, sandarach,** fraaije ijzeren **vogelkooijen**, *Newtons* terrestrial en andere **aardglobes**, *Gouka's* **schrijfvoorbeelden**, superieure **Eau de Cologne, Insecten poeder** van den berg Arrarat waarmede ongedierte kan worden verwijderd, **viool-** en **guitarsnaren, borduur** en **nagelschaartjes**, *Bastet* en andere **pennemessen**, fraaije **zakmessen** met verschillende instrumenten, **stramien-papier, diamanten pennen, kurkentrekkers** in berlijnsch zilveren etui, **bad-paarden-** en **schoolsponsen;** marmeren, ijzeren en andere **leijen, brillen, lorgnons** met één en twee glazen, **stéréoscopen** met keurige nette teekeningen op papier en glas, **dominospellen, trictracborden, zwanenschachten, transparenten, potloodsnijders,** voorwerpen van **chineesch snijwerk**, als bamboe **cigaren-standaards,** ivoren en sandelhouten **naaidoosjes** en andere voorwerpen, echte Engelsche **merkinkt,** koperen **zak-ëllen, compassen, mondlijm, heerenhalsboorden, enveloppes** in velerlei formaat van af de grootte van visite kaartjes, tot die van een vel propatria in de lengte half gevouwen, **gomelastieke overschoenen, lederen hand-koffers, tafel-** en **console kleeden** van wasdock, zeer net met goud en kleuren gedrukt enz., enz.

(373) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

Pasoeroean. — Op den 28sten Feb. jl. des avonds ten 7 uur zijn twee inlanders badende in rivier Sedengan district Redjassa door een Kaaiman aangevallen en verwond geworden.

— In het district Gempol te Pasoeroean heeft de groote weg nabij Selorawan door de plaats gehad hebbende bandjirs op eene lengte van drie palen $3^1/_2$ voet onder water gestaan.

— In het district Redjassa te Pasoeroean heeft de groote weg op eene lengte van 240 roeden door de bandjir onder water gestaan; terwijl bij de dessa Joerang Jeroo, district Jattie, de grond nabij de aldaar gelegene brug ter lengte van 3 en ter breedte van 15 roeden is weggespoeld; de passage is niet belemmerd.

IETS OVER DE JONGSTE BONISCHE EXPEDITIE.

INGEZONDEN.

De tijd, die grijze leermeester van vorsten en volken, bewijst ons al meer en meer, door eene aaneenschakeling van onlusten van ernstigen aard, dat ons gezag in deze rijke gewesten niet meer steunt, zoo als weleer, op eene vredelievende staatkunde zonder militair geweld, maar integendeel wel degelijk rust op de punt der bajonetten.

De trotsche Boniers, overmoedig geworden sedert jaren, wegens onze schier onuitputtelijke langmoedigheid, zóódanig dat zij den spot dreven met onze vlag en ons als het ware uitdaagden tot den strijd, zijn thans getuchtigd en vernederd door den moed en het beleid onzer troepen. Onwillekeurig echter rijst bij den nadenkenden de vraag, *hoelang?* nu onze soldaten wederom terugkeeren naar hunne respectieve garnizoenen, en onze krijgsmagt op Celebes welligt blijven zal op den ouden voet, zoodat eene derde Bonische expeditie zoude kunnen behooren onder de zoogenaamde waarschijnlijkheden. Te groote toegeeflijkheid vloeit gewoonlijk voort uit onmagt, ten minste wordt bij ruwe, onbeschaafde volkeren als zóódanig beschouwd!

Hoe is het mogelijk, dat een gezaghebber den eerbied, aan onze vlag verschuldigd, vlekkeloos kan doen handhaven, wanneer hij slechts beschikken kan over een vijftiental militairen, ingeval hij gedwongen wordt geweld met geweld te keer te gaan.

Reeds meer dan éénmaal is op Celebes ons gezag op eene verregaande wijze miskend en met voeten getreden, in dier mate zelfs, dat het civiel bestuur door de bevolking werd gedwongen eenige in arrest genomene hoofden weder in vrijheid te stellen, wilde men niet zich blootstellen op eene gruwzame wijze te worden vermoord!

Betreurenswaardig is het voorzeker, dat men onze brave soldaten somwijlen daaraan blootstelt, door een te groot vertrouwen op den invloed onzer zedelijke meerderheid.

Wel is waar komt men langzamerhand terug van het oude stelsel eene kompagnie te zenden waar, tot handhaving van het aangerande gezag, een bataillon benoodigd is; doch nog immer stellen wij te veel ons zedelijk overwigt op den voorgrond, en vertrouwen de bewaring van onze vlag, aan te weinige handen toe, te midden van ruwe, trouwelooze barbaren!

Wij bekennen rondborstig, dat het gemakkelijker is te spreken dan te handelen: de theorie een geheel ander iets is dan de praktijk.

Het is niet gemakkelijk soldaten te werven en nog moeijelijker dezelve te vormen tot bruikbare sujetten.

Dien ten gevolge onthouden wij ons dan ook geheel en al, te dien opzigte, van iedere aanmerking, edoch wij wenschen, zoo als meermalen reeds door ons werd beweerd, dat men er toe overging onze Hollandsche regimenten de eer te gunnen, op hunne beurt lauweren te plukken op Indisch grondgebied, in navolging van Frankrijk en Engeland.

Niet alleen dat het hooge handgeld alsdan voor de vrijwilligers zoude komen te vervallen, en daardoor niet geringe voordeelen 's Lands kas zouden worden aangebragt, maar men zoude ook ongetwijfeld in onze kolonien door dien maatregel, wat meer Nederlanders in de gelederen tellen.

Ons Oost Indisch leger bestaat voor het grootste gedeelte uit inlandsch gehalte, en uit zoovele vreemdelingen, dat men waarlijk geen mirakel behoefde te roepen indien hetzelve zich eens geheel en al vervreemdde, zoo als men zulks heeft zien gebeuren in Britsch-Indië.

Wel is waar worden daartoe onze soldaten te goed behandeld, en maakt men, zoo als zulks wel degelijk plaats heeft in Frankrijk, volstrekt geen onderscheid tusschen vreemdelingen of Nederlanders, edoch wij wenschen in het belang van het oude Nederland onze zienswijze steeds eene ijdele hersenschim moge zijn.

Hij die Macassar bezoekt, zoude spoedig overtuigd zijn dat de Bonische expeditie meer slagtoffers geëischt heeft dan men bij het lezen der nieuwsbladen zoude gelooven, indien hij namenlijk zich de moeite gaf den Godsakker eens te bezoeken.

Het vuur van den vijand dunt zoo zeer de gelederen onzer krijgers niet dan wel dijssenterie, koorts met den aanhang van dien!

De aldaar zich meer en meer uitbreidende rij van militaire graven, strekt tot een treurig bewijs van ons beweren.

Wij Nederlanders zijn geene vrienden van zoogenaamde *blaguerié*. Zoo als zulks de gewoonte is bij de Fransche armee, volgen geene bekwame teekenaars de schreden onzer moedige krijgers, ten einde iedere grootsche daad der vergetelheid te ontrukken; en dezelve te doen schitteren in de Europesche salons. Van daar dan ook, dat er zoo weinig gewag wordt gemaakt van de krijgsbedrijven van ons dapper, onvermoeid Indisch leger! Ter naauwernood maakt deze of gene bekwame pen gebruik van de veelvuldig voorhanden zijnde stof, ten einde Europa te doen begrijpen dat, worden er bloedige lauweren door de Franschen in Afrika geplukt, ons Indisch leger, veel geringer in strijdkrachten, niet minder zich mag beroemen den vijand, hoe talrijk dan ook, ten allen tijde onder de oogen te durven zien, in weerwil van vermoeijende marschen door schier onoverkomelijke terreinverhindernissen;

Het is bekend dat Abd-el-kader toen hij te Parijs al die schilderijen bezag, waarop de Arabieren steeds waren voorgesteld als de nederlaag krijgende, bezwijkende voor de onversaagde Fransche dapperheid, zich glimlagchend wendde tot den hem vergezellenden Generaal, met den uitroep: *O ja! had ik óók eens schilders bezeten.*

(*Redactie.*)

FRANKRIJK.

— Eene van de voornaamste brochures die als tegenschrift tegen *de Paus en het Congres* zijn in het licht gegeven, is voorzeker het protest van Monsgr. Dupanloup. Dit protest is geschreven in den vorm van eenen brief aan den directeur van de *Gazette de France*. De brochure, zegt de schrijver in de inleiding, is gesplitst in deze drie deelen: *De beginselen, de middelen*, het *doel*; daarna gaat hij over tot de bestrijding van elk dezer drie punten. Wij kunnen hier niet treden in eene geheele mededeeling van de bestrijding door den Heer Dupanloup, en moeten ons dus bepalen tot de aanhaling van eenige merkwaardige zinsneden, die een denkbeeld zullen geven van dezen vermetelen brief. Er behoort moed toe om te schrijven: „De schandelijkheid der middelen evenaart de ongerijmdheid der beginselen. Voorèerst geldt het de *faits accomplis*; Wij kenden de groote kracht van het *faits accomplis*, maar tot op heden kenden wij niet het *gezag* er van. Het gezag, die groote en heilige zaak, die gebouwd is op het regt, op alle regten, die het regt zelf is; dat is het wat gij er van maakt; dat is het wat gij nit het geweld en de laagheid doet voorspruiten; dat is het wat gij er ten grondslag en steunpunt aan geeft in de oogen van geheel Europa..... Voortaan zullen in Europa ter nauwernood eenige maanden voldoende zijn om eenen betaalden opstand tot een roemrijk *feit* te maken, hetwelk in regt verkeert en waarop niet meer is terug te komen.... Om het stelsel de kroon op te zetten zou het Pausdom gesalariëerd worden, even als de pastoors betaald worden door den staat; het zou op die wijze een aanzienlijk inkomen genieten. De Paus zou aldus herschapen worden in den eersten hoofd-ambtenaar der eeredienst in Europa, wien men bij deze of gene gelegenheid zijne bezoldiging kon inhouden. Welnu, wat mij betreft, ik zeg het zonder aarzelen, ik zou de voorkeur geven aan zwart brood en een verblijf in de katakomben. Wij zullen u die niet afstaan, zal men mij welligt antwoorden, zij zouden u te wel passen. In dat geval zullen wij ze nemen..... Gelukkig zal het zoover niet komen; wij voeden het vertrouwen, dat zulk een stelsel niet zal worden aangenomen in den grooten raad van Europa, vooral wanneer het Parijs is waar die groote raad moet gehouden worden en wanneer het zegevierende Frankrijk wordt geroepen tot de eer van in dien raad voor te zitten. Met één slag het pauselijk gezag te vernietigen, dat ware eene vermetelheid gewis, waaraan de wereld nog niet gewend is; den Paus uit Rome op te ligten kan moeijelijk op nieuw worden beproefd; hem ongeschikt te verklaren om in zijne provincien te regeren, door ze aan zijn gezag te onttrekken, en geschikt om te Rome te heerschen, terwijl men er hem onteert, ziedaar eene te merkwaardige vond om er niet den naam aan te geven van eene ontdekking, en te gelijker tijd strekkende om zachtjes aan, voet voor voet, maar ontwijfelbaar tot het doel te komen. Het is dezelfde politiek als die van 1809, met dit onderscheid, dat men in 1809 den Paus met geweld uit Rome voerde; de brochure stelt eenvoudig voor hem er te verstikken. De ontvoering heeft geene gunstige resultaten opgeleverd; de verstikking maakt minder schandaal en zal welligt gelukken.....

Aan het slot noodigt hij den schrijver uit om zich te noemen en zegt: „Men schrijft zulke bladzijden niet zonder zijn naam bekend te maken, men beproeft zulke ondernemingen niet zonder het masker af te leggen.

— Heden heeft de laatste bijeenkomst plaats van den raad der maarschalken, welke thans aan het departement van oorlog vergadert voor de classificatie der hoofd-officieren. Men zegt, dat de stad Parijs voornemens is om in het kwartier der Invaliden twaalf groote hotels te doen bouwen voor de huisvesting der maarschalken. Het daartoe vervaardigd ontwerp wordt thans onderzocht.

— Drie jonge lieden van Emyrne, hoofdstad van Madagascar, zijn in Frankrijk gekomen. De Prins Rakoton, erfgenaam van den troon en oudste zoon van Koningin Ranavalo, heeft hen naar Parijs gezonden om de geneeskunde te leeren.

— De keizer en keizerin van Frankrijk hebben, zoo men zegt, den Graaf Walewski ten gebruike aangeboden het nieuwe hotel van den Hertog d'Albe, staande in de Champs Elijsées; de Graaf heeft echter voor dit aanbod bedankt, en heeft met zijne gemalin appartementen betrokken in den Faubourg Saint-Honoré.

— Men wil weten, dat de indruk der brochure *de Paus en het Congres* in de provincien niet zoo gunstig is als in de hoofdstad. Het gerucht was dan ook reeds in omloop, dat de regering daarom den *Moniteur* zou doen verklaren, dat zij er geen deel aan heeft. De *Univers* heeft de brochure bestreden, maar ditmaal, bij uitzondering, in gematigde bewoordingen. Men voelt bij elk woord, dat de Heer Veuillot den naamloozen schrijver slechts zachtelijk wil treffen, omdat hij zeer goed weet, dat de Keizer, wie dan ook de schrijver moge zijn, de brochure voor hare verschijning gelezen en gecorrigeerd heeft. Met dat al is de zinspeling nog al scherp, „dat de kus, dien men Pius IX geeft, noch hem noch iemand anders zal misleiden." Het dagblad'l *Union* laat er zich met meer kracht tegen uit en vergelijkt het plan in de brochure voorgesteld, met de *Utopie* van Thomas Morus. Daarentegen is de *Siecle* het met de conclusien der brochure volkomen eens. De *Pays* van zijne zijde is van oordeel, dat zij de denkwijs der Fransche regering niet uitdrukt; het blad bedient zich echter van zulke voorzigtige bewoordingen, dat daardoor die verzekering zeer verzwakt wordt.

— De Heer Veuillot geeft in *l'Univers* kennis van een adres aan den Paus, door hem geteekend en waarvan hij, door zijne vrienden uit verschillende oorden van Frankrijk daartoe aangespoord, de teekening aan alle Fransche Katholieken aanbeveelt. Het tamelijk opgewonden stuk eindigt aldus: „O vader, o koning zeer heilig en onsterfelijk slagtoffer, laat uw met zielsangsten overladen geest een oogenblik bij ons vertoeven. Geknield, vol geloof, vol liefde, smeeken wij u die zegening af, die de zielen sterkt. Dat zij voor altijd van ons de onvergelijkelijke schande verwijdere van u te verraden."

— Volgens het *Journal du Hâvre* heeft de minister van koophandel op de vraag van eenige kamers van koophandel verklaard, dat men nog geene verlaging van de regten op koffij en suiker kan te gemoet zien, maar dat die zaak in overweging is genomen.

— Onderscheidene Duitsche dagbladen zijn aan het postkantoor in beslag genomen, ter oorzake van hunne vijandige beoordeelingen der brochure *de Paus en het Congres*.

ENGELAND.

— In de kanon-fabriek te Woolwich zijn weder tien afgewerkte gegroefde kanonstukken met den besten uitslag beproefd en ten genoege van de aanwezige deskundigen. De aangegane verbindtenis om elke week twintig stukken afteleveren, is tot nu toe getrouw nagekomen, wij twijfelen ook niet of daaraan zal steeds worden voldaan, niettegenstaande de werkplaatsen nog niet geheel zijn voltooid, die een der reusachtigste etablissementen van het Rijk zullen vormen. Een groot aantal gebouwen zijn reeds ontruimd, het daardoor gewonnen terrein wordt aan de Fabriek getrokken. De aflevering van amunitie, geweeren, kogels, zadels, wagens, smidsen enz. geschiedt met den meesten spoed, en in elk gedeelte van het arsenaal is men druk bezig met het maken van toebereidselen voor den Chineschen oorlog.

— Een dagblad van Port-au-Prince bevat een besluit, waarbij bevolen wordt de in beslag genomen goederen van den gewezen Keizer Soulouque, van zijne vrouw Adelina, zijne dochters Oliva en Celina, alsmede die van den exkanselier, den generaal D. Delva, te verkoopen.

Naar men verneemt, heeft de ex-Keizer Soulouque afgezien van zijn voornemen, om zich in Frankrijk te vestigen, en heeft hij reeds de noodige toebereidselen gemaakt, om zich met zijne familie in Engeland met der woon neder te zetten.

— De *Cornhill Magazine* bevat een artikel met betrekking tot de Engelsche vrijwilliger-corpsen hetwelk der moeite wel waardig is om nader te worden beschouwd, daar het eene groote bijdrage levert tot de kennis van dit nieuwe doch gewigtige onderwerp. Het stuk in kwestie is kort en eenvoudig gesteld, doch een zeker *air d' autorité* is daarin niet te miskennen, en wanneer men in aanmerking neemt dat Sir John Burgoijne als de schrijver wordt genoemd, is dit genoeg om onze wederleggingen op den inhoud te regtvaardigen. Met de bedoelingen kunnen wij ons zeer goed vereenigen en, nemen wij ook eenige van de algemeene gevolgtrekkingen aan, dan is dit omdat zij in overeenstemming zijn met de argumenten waarop zij zijn gebaseerd. Sir John is van oordeel dat onze vrijwilliger-magt in tijd van nood niet zou beantwoorden aan het doel waartoe zij primitief in het leven werd geroepen; dat het haar niet mogelijk zou zijn om een krachtig en welgeordend leger tegen te houden; dat zij evenmin een magtig ligchaam van ongeregelde troepen zou uitmaken; dat zij in tegenstelling van dit alles eene magt kan uitmaken, welke zeer veel waarde heeft. De publieke meening met betrekking daartoe is, volgens Sir John, dat een vrijwilliger-magt, wanneer zij sterk genoeg is en wel bekend met het gebruik van de buks, in staat zou zijn om een invallend leger terug te drijven. Het is waar niet een vijandelijk leger, hoe hoog ook opgevoerd, zal zich met gemak een weg banen door eene bevolking van scherpschutters. Verschillende beweringen zijn daaromtrent kenbaar gemaakt over welke wij thans in geene woordenwisseling zullen treden. Sir John gaat echter eenige stappen verder en beschouwt de waarde onzer vrijwilligers in hoedanigheid van hulpbenden voor een geregeld leger. Elke compagnie en bataillon, zegt hij, moest, in dienst zijnde, een deel uitmaken van het staande leger; dat is te zeggen dat de opperbevelhebber van het leger hen tot zijne beschikking had, en dus ook hen bevelen kon geven als elk ander gedeelte van het leger. Dit nu is met vrijwilliger-corpsen met geene mogelijkheid te doen. Van vrijwilligers, welke niet onder zulke strenge dienstverpligtingen staan, kan ook niet eene zoo stipte gehoorzaamheid worden geëischt; zij kunnen nimmer eene positive, militaire magt zijn, maar blijven altijd een onzeker en verdeeld ligchaam op hetwelk een bevelhebber nimmer zal kunnen rekenen. Wanneer in het ergste geval vrijwilligers van werkelijk nut kunnen zijn in het veld, dan moeten zij handelen in vereeniging met het leger, en hoofdzakelijk als ligte infanterie; spoedig zou men echter alsdan op het bezwaar stuiten dat zij alleen de behandeling van het geweer, en ook niet meer, kennen; de zamengestelde manoeuvres van het leger zijn hun natuurlijk geheel oubekend. Aangenomen ook dat de vrijwilliger-regimenten bestaan uit moedige, de dienst kennende mannen, dan toch nog zou men van hen niet mogen vergen dat zij al de vermoeijenissen met den soldaat in het veld deelden. De vermoeijende marschen, het ellendige leven in het bivouac en andere ontberingen welke de oorlog medebrengt, zouden hen spoedig naar huis doen terugkeeren. De soldaat is aan die levenswijze gewoon en mist niets; integendeel de oorlog is zijn element; met den burger is dit echter een heel ander geval. Hij toch mist, in het veld zijnde, al dadelijk de gemakken welke hem tot eene behoefte zijn geworden. Sir John raadt op grond daarvan de vrijwilligers aan om niet alleen de behandeling van het geweer te leeren kennen, maar ook zich te bekwamen in de manoeuvres der ligte infanterie, en om bovenal eenige tijd een kamp te betrekken, ten einde uitgebreide excercitien te maken. Naar alle waarschijnlijkheid zullen weinige vrijwilligers daar trek in hebben. Volgens verlangen van Sir John zouden zij dus moeten worden verdeeld in goed gedrilde bataillons, welke des noods gelijke dienst zouden kunnen doen met de linietroepen. Wij begrijpen niet op welk regt deze conclusie steunt, doch durven gerust de gevolgtrekking maken dat wij onze vrijwillige magt geheel zouden zien te niet gaan, om misschien eenige duizenden geregelde soldaten te winnen. Tusschen een vrijwilligercorps, opgerigt volgens de regeling van Sir John, en een bataillon van het staande leger zou weinig of geen verschil bestaan; door dus den vrijwilligers hun origineel karakter te ontnemen, zouden de meesten verloren zijn en slechts eene geringe magt het leger worden toegevoegd. Sir John's idée is in het kort dat omtrent een geregelde soldaat. Zij mogen voor de garnizoensdienst goed geschikt zijn, doch voor de dienst te velde is de soldaat de ware man. Wij moeten tegen deze theorie onze opmerkingen maken, daar wij niet inzien waarom de soldaat dat overwigt zou hebben waarvan Sir John zooveel gewag maakt. Bestaat het voordeel van den gewonen soldaat boven den vrijwilliger in zijnen moed, behendigheid of kracht? Zeker niet! Maak eene vergelijking tusschen beiden, zonder aarzelen durven wij verklaren dat een jong man uit die klasse der maatschappij, waaruit de vrijwilligers meestal zijn getrokken, behendiger en sterker is dan een gewoon recruut, en dat hij in het algemeen beter vermoeijenissen zal kunnen uitstaan dan de laatste. Waar, mogen wij vragen, hebben onze soldaten die ontberingen leeren verduren, welke zoo noodlottig zouden zijn voor het volk, gewoon aan gemakken? Worden zij door de militaire exercities zoo gehard? Het is eene groote vergissing om te vooronderstellen dat elke soldaat zoo geduldig en gehard is als een Tijroler bergbewoner. Sir John schijnt de soldaten te verwarren met de veteranen. Na elken oorlog of veldslag keeren er ongetwijfeld onoverwonnenen terug, doch hoe zijn de rijen dan ook gewoonlijk gedund! Neem een bataillon van het leger, voeg daar een of twee regimenten vrijwilligers bij, en zend die magt in het veld, dan zal de uitkomst leeren of de linie-troepen niet evenveel lijden als de vrijwilligers, ten gevolge der lange marschen, regenachtige nachten en strenge ontberingen. Wanneer de vrijwilliger eenmaal zal geleerd hebben om met den randsel op den rug te marcheren, dan houdt hij het misschien langer uit als de soldaat. Het verblijf in de kampen te Chobdaar en Alderscott heeft de soldaten een weinig leeren loopen, doch tien jaar geleden zou een marsch van vijf mijlen (Engelsche) eene zware taak zijn geweest voor menig bataillon. Wij komen dus tot de conclusie dat Sir John volstrekt geen regt heeft om van het idée uittegaan dat de gewone soldaat een bepaald overwigt zou hebben op den vrijwilliger. De gewone recruut mist zeker die handigheid in het behandelen der wapenen welke de vrijwilliger heeft; wat de soldaat in het veld leert kan ook de vrijwilliger daar magtig worden. De soldaat is evenmin bevrijd van ziekten of lijden als een ander. Ten andere zal de man, die in goede omstandigheden heeft geleefd, den tegenspoed beter het hoofd kunnen bieden, dan hij die een ongelukkig leven heeft geleid. Wij zien daarom niet in waarom een vrijwilliger-regiment het in het veld niet even goed zou kunnen uithouden als een regiment van het staande leger; wij zijn het echter met Sir John geheel eens dat de vrijwilligers meer geoefend moeten worden en dat er geene personen worden aangenomen welke door ouderdom of ligchaamsgestel niet bij magte zijn om de wapens te voeren. Ten slotte moeten wij echter nog de opmerking maken, dat een persoon die te oud is voor de militie, een zeer geschikt soldaat kan zijn als vrijwilliger. Sir John erkent zeer het voordeel dat er in gelegen is om met het geweer te kunnen omgaan, en met militaire bezigheden bekend te zijn, zoodat hij het doel der vrijwilligers niet miskent. Wij durven vooronderstellen dat het gevolgd wordende sijsteem niet zoo slecht is als Sir John voorgeeft, en dat het beter is de magt zoo te laten, en niet te verbrokkelen, tot dat er meer nut van kan worden getrokken.

— De *Times* in deszelfs nummer van 26 December is in een bijzonder goeden luim jegens Frankrijk en deszelfs Keizer; in een bezadigd, op verzoenenden en vriendschappelijken toon geschreven artikel verzekert het blad, dat indien Napoleon werkelijk geene aanslagen tegen den vrede van Europa en bepaaldelijk tegen Engeland koestert, er geene natie ter wereld is, tegen welke Engeland minder reden tot onwil heeft dan tegen Frankrijk.

— De instelling der vrijwillige schuttercorpsen komt hier te lande meer en meer tot vastheid en eenvormigheid en schijnt er een blijvend bestanddeel van 's rijks verdedigingsmiddelen te zullen worden. Men verneemt thans, dat van gouvernementswege van tijd tot tijd door ervaren officieren inspectie over de verschillende corpsen vrijwilligers zal worden gehouden, ook met het doel om ze allengs tot eenvormigheid te brengen, zoodat zij des noods gezamenlijk souden kunnen werkzaam zijn.

— Men verzekert, dat tegen het tijdstip van de heropening der parlementszittingen het getal der vrijwilligers het cijfer van 120,000 man zal te boven gaan. Het departement van oorlog zal hun waarschijnlijk getrokken geweren van het Enfield-model doen uitreiken, welke vervolgens trapsgewijs door kortere en ligtere van hetzelfde model zullen worden vervangen.

— Met de versterking van de Mumbles ter verdediging van de nadering tot Swansea Baij, is thans een begin gemaakt. De kosten zullen tusschen 6 en 8000 £ bedragen.

— Men heeft het bedroevende berigt ontvangen, dat het op 15 Dec. van hier vertrokken schip *Blervie Castle* gedurende den jongsten storm in het kanaal is verongelukt, waarbij men vreest, dat de passagiers en schepelingen, ten getale van 58, zijn omgekomen, vermits wel eenige goederen die onder in het schip waren geladen aan de Fransche kust zijn aangespoeld, doch van de opvarenden niets is vernomen.

Ook heeft men berigt ontvangen, dat het van Liverpool naar Maranham vertrokken schip *Ladij Franklin* in den nacht van 29 Nov. door een ander vaartuig zoodanig is aangevaren, dat het in de diepte wegzonk voor dat men de booten koude uitzetten, ten gevolge waarvan op een man na, die den volgende dag op een stuk van het wrak drijvende werd gevonden, de geheele equipage, bestaande uit 16 schepelingen en 2 passagiers, hun graf in de golven hebben gevonden.

DUITSCHLAND.

— De regering heeft nog geen dag vastgesteld, waarop de commissie ter beraadslaging over de doelmatigste wijze tot bevestiging der Oost- en Noordzee-kust hare eerste zitting zal houden. Ten gevolge van de feestdagen is de aanvang der werkzaamheden eenige dagen uitgesteld, maar zal weldra plaats hebben, want onze regering wenscht de zaak zoo veel mogelijk te bespoedigen. Zij moet de grootste aanleiding tot haastige uitvoering dier plannen te hebben.

— Terwijl de regering zich de ondersteuning tracht te verzekeren van de bedaarde voorstanders eener wenschelijke verbetering der staatsinstellingen, ten einde zich zooveel mogelijk te verzetten tegen den aandrang van hen, die gevaarlijke proeven zouden willen wagen, heeft er weder dezer dagen in Silezie eene gebeurtenis plaats gehad, welke een blijk oplevert van de stijfhoofdigheid, waarmede de dusgenaamde bevoorregte stand aan zijne voormalige privilegien gehecht blijft. Op eene arrondissement-vergadering is onder de leden ook een bezitter van een ridderschaps-landgoed opgeroepen, die de Israëlitische godsdienst belijdt. Hiertegen heeft de vergadering terstond een protest ingediend en men heeft niet zonder bevreemding vernomen, dat de landraad er openlijk voor is uitgekomen, dat de Israëliten zich, uit eigene beweging, van het deelnemen aan eene dergelijke vergadering behoorden te onthouden, dewijl die vermoedelijk aanleiding zou geven tot eene reactie, onder welke hunne be-

langen gewis zouden lijden. Een der leden, de graaf v. Saur, heeft zich zelfs niet geschaamd aantekendigen, dat hij in eene volgende bijeenkomst een voorstel zou doen, houdende, dat aan elken Israëliet, die, ofschoon bevoegd, niet ter vergadering verscheen, eene premie van tien thalers uit de arrondissements kas zou worden verstrekt. Dit voorstel heeft niet weinig verontwaardiging verwekt, want aan den Israëliet is de bevoegheid om zelfs in den landdag als afgevaardigde te kunnen optreden, grondwettig verzekerd.

— Men berigt uit Kopenhagen, dat bij een gedeelte der bevolking eene ongunstige stemming heerscht, die door verschillende dagbladen aangevuurd wordt. Een daarvan, *Dagbladet*, dat zijne meeste lezers onder de middenklassen telt, behelst herhaaldelijk artikelen met het opschrift: „Denemarkens zorg en ongeluk," waarin zekere betrekkingen sterk gegispt worden, terwijl het zoogenaamd *Advertentieblad* nog verder gaat en de bevolking afvordert den Koning verklaren, dat het afgebrande slot Frederiksborg alleen onder de voorwaarde zal worden herbouwd, dat hij zich van de personen, die tot hiertoe in zijne gunst en genade deelen, los zal maken. Ook in den Casinoschouwburg hebben gedurig vijandige demonstratien plaats. Tot hiertoe wordt dit alles door de regering lijdelijk geduld, terwijl de Koning sedert de ramp van Frederiksborg diep is ter nedergeslagen en telkens herhaalt, dat hij alleen door de liefde en verknochtheid zijns volks troost daarover vinden kan.

Tot voor zeer korten tijd werd in de hoogere diplomatieke kringen alhier de wensch gekoesterd, ja, er op aangedrongen, dat de besluiten van het aanstaande congres voor de verschillende partijen verbindend zouden zijn. Thans daarentegen openbaart zich een geheel andere geest, want men komt er rond voor uit, dat de besluiten door het congres te nemen welligt ernstigen wederstand zouden kunnen ondervinden. Het schijnt, dat deze omkeer moet toegeschreven worden aan de veelbesproken brochure „*De Paus en het Congres*."

— Men verneemt, dat het denkbeeld om de bezoldiging aan de schatkist te schenken, is uitgegaan van den veldmaarschalk, Prins Windischgrätz. Dit voorbeeld is reeds gevolgd door de drie Prinsen Lichtenstein, Edmund Schwarzenberg Lobkowitz, Zlam-Gallas, Grünne, Reischah; ook de aartshertogen, die een aanzienlijk fortuin bezitten, zullen voortaan geene bezoldiging ontvangen. Reeds vroeger hebben zij het aanbod gedaan, om 10 jaren lang af te zien van alle geldelijke voordeelen uit 's lands kas.

— De voor eenige dagen uitgevaardigde wet op de uitoefening der verschillende takken van nijverheid heeft niet aan de verwachting voldaan. Men had algemeen de hoop gekoesterd, dat de vroeger bestaande beperkingen ten dezen opzigte zouden worden afgeschaft, maar de nieuwe wet is slechts in enkele bepalingen vrijzinniger dan de vorige, hoewel algemeen genomen de monopolien en privilegien zijn gehandhaafd.

— Er worden sedert eenigen tijd verscheidene kerken in Berlijn gebouwd, dewijl het bestaande niet aan de behoefte voldoet. Voor den bouw der St. Lucaskerk ontbreken in het geheel nog 25,000 thlr., welke uit vrijwillige bijdragen zullen gevonden worden; ten behoeve van den bouw der St. Michaeliskerk zijn 23,000 thlr. benoodigd. De eerstgemelde is tot viering van de Evangelische, de andere tot uitoefening van de Katholieke godsdienst bestemd.

— Men berigt uit Genève, dat aldaar heimelijk manschappen voor vreemde dienst worden aangeworven; de kantonnale regering heeft bevel gegeven, dat ten strengste tegen dergelijke pogingen behoort te worden gewaakt.

ITALIE.

— Volgens berigten uit Florence is de toestand der Protestanten aldaar niet zeer gunstig, dewijl zij in het uitoefenen van hunne godsdienst zeer worden bemoeijelijkt.

— Men schrijft omtrent den toestand van Midden-Italie het volgende aan het dagblad *la Presse*: Sedert ruim eene maand, dat is sedert het bekend worden van den brief van Napoleon III aan den Koning van Sardinie, vindt men in Toscane vele personen, die de oprigting prediken van een koningrijk van Midden-Italie, zamengesteld uit de legatien, benevens Toscane met Massa en Carrara, en misschien ook geheel Modena; dit koningrijk zou, met de toestemming van Rome, aan den Groot-Hertog Ferdinand IV van Toscane worden toegevoegd. Deze personen geven te kennen, dat de Hertog van Modena niet in zijn gezag zal worden hersteld en dat de Hertogin van Parma eene schadeloosstelling van Sardinie zal ontvangen. Het zijn dezelfde personen, die van meening zijn, dat de in zijn gezag herstelde Groothertog in het statenverbond zal treden, en liberale begrippen, benevens Italiaansche gevoelens zal omhelzen. De Hertog van Modena en de Hertogin van Parma zullen, naar die lieden beweren, hunne regten afstaan aan Ferdinand IV; de Paus zal het stedehouderschap van dezen vorst over de legatien goedkeuren en aldus zal de erfgenaam van het huis van Lotharingen zich op het congres doen vertegenwoordigen om deze regering te doen bekrachtigen. Oostenrijk wendt, gelijk men verder meldt, reeds pogingen aan, om de toestemming der vorsten tot die regeling te verkrijgen. Het zal zich zelfs zware offers getroosten, om de vergrooting van Sardinie te beletten, eene vergrooting die onvermijdelijk schijnt te worden. Oostenrijk verklaart zich tot die offers bereid, indien men 2 of 3 vorsten in hun gezag herstelt. Of nu de geruchten in dit opzigten juist zijn, is onzeker, maar stellig wordt in dien geest eene ijverige propaganda gemaakt.

— Nadere berigten uit Florence melden, dat de ontvangst van den Heer Buoncompagni van de zijde der bevolking zich meer door welwillende achting dan door geestdrift heeft gekenmerkt. Er wordt nog altijd veel gesproken over het bijeenroepen der Nationale Vergadering en van den tegenstand door den baron Ricasoli daaromtrent aan den dag gelegd. Deze schijnt dien tegenstand o. a. daarmede te hebben willen regtvaardigen, dat de bijeenroeping der Vertegenwoordiging niet strookte met de wenschen van Koning Victor Emmanuel. Dien ten gevolge zouden nu de voorstanders van dien maatregel een adres aan den nieuwen gouverneur-generaal willen aanbieden, om de noodzakelijkheid daarvan te betoogen. Intusschen gelooft men niet, dat de bijeenroeping zal volgen, wijl zij aanleiding zou geven tot het behandelen van kwestiën, welke de Regering voor als nog liever wil laten rusten.

RUSLAND.

— Prins Gortschakoff heeft te Parijs de noodige appartementen in het Hotel du Louvre voor zich in gereedheid doen brengen. Naar men verneemt, zal hij evenwel in dat hotel geene feesten houden, maar voor het geval, dat hij soirees zou willen geven, daartoe het hotel van de Russische ambassade bestemd hebben.

De Prins is eene hartstogtelijk beminnaar der schilderkunst, waarvoor hij tevens eenen zeer goeden smaak heeft. Rijk als hij is kan hij die liefhebberij bot vieren en heeft daarom dan ook eene groote collectie schilderstukken en schetsen, die zoo gunstig eene renommée hebben, dat voor eenigen tijd geleden een fransch schilder acces vroeg om die collectie te bezigtigen. Eenige schetsen, waarvan de bezoeker bij uitzondering had hooren spreken, waren er echter niet, en vernam hij van den Prins dat die gestolen waren, vermoedelijk door een van zijne bedienden.

„En," riep de schilder uit, „laat gij den dief dan niet arresteren?

„Wanneer ik mij welligt eens vergist had in mijn vermoeden" antwoordde de Prins met het grootste phlegma „dan zou het een onregtvaardigheid zijn, en is hij werkelijk „de dief, dan heeft hij, door juist mijne beste schetsen „te stelen, te veel goede smaak getoond dan dat ik hem „daarom in moeijelijkheid wil brengen.

SPANJE.

— De brieven uit Madrid blijven gewagen van de verontwaardiging, welke in Spanje is te weeg gebragt door de geldelijke vorderingen van Engeland. Het Spaansche ministerie wil in eens de 22 millioenen betalen. welke Spanje in vier termijnen moest voldoen.

— Een ambtenaar van de administratie van het Spaansche leger is gedeserteerd; hij heeft aanzienlijke sommen gelds medegenomen. De overheden van Gibraltar hebben hem onmiddelijk ter beschikking gesteld van de Spaansche regering. Den volgenden dag sprong hij uit het venster van zijne gevangenis; hij heeft zich doodelijk gewond.

AMERIKA.

— Het onlangs uit New-York aangekomen stoomschip Africa heeft 82,000 oncen zijdewormen medegebragt, die uit China over San Francisco naar New-York waren gevoerd en bestemd zijn voor Italie. De zaak is eene particuliere speculatie en wordt gezegd goed voordeel te zullen opleveren, vermits de zijdewormen in Italie voor 20 frs. het ons worden verkocht.

— Uit New-York wordt gemeld, dat de president der Unie de schikking heeft goedgekeurd tusschen den generaal Scott en den Engelschen gouverneur Douglas getroffen, waarbij het eiland San Juan voorloopig bezet zou worden door 100 Amerikaansche en 100 Engelsche soldaten.

— Volgens berigten uit New-York van 14 Dec. meende men, dat in de boodschap van den president andermaal wordt aandrongen op het, door middel van afkoop, in bezit krijgen van het eiland Cuba. Wat de buitenl. staatkunde betreft, zal hij zeggen, dat de betrekkingen met alle mogendheden op den besten voet staan, uitgenomen het geschil wegens San Juan, dat echter in der minne zal worden vereffend.

ORIGINE VAN ONS HOOFDDEKSEL.

— De expeditie naar China heeft op dit groote en onbekende land de aandacht gevestigd. In de verhalen, door reizigers gedaan, is het denkbeeldige met het wezenlijke zoodanig vermengd, dat het onmogelijk is om zich een naauwkeurig begrip van den toestand van dat volk te maken, hetwelk sommigen als zeer beschaafd voorstellen, terwijl anderen het als in diepe barbaarschheid gedompeld achten. De waarheid zal waarschijnlijk in het midden liggen en de resultaten der expeditie zullen zonder twijfel daaromtrent opheldering geven. Intusschen leest men met gretigheid al wat tot dit onderwerp betrekking heeft, wij gelooven, zegt le *Nouvelliste de Rouen*, dat het gunstige oogenblik gekomen is om het volgende voorval mede te deelen.

De Heer Botta, zoon van een rector aan de hoogeschool te Caen, een onverschrokken reiziger, een ijverig oudheidkundige, een van degenen die de puinhoopen van Ninevé ontdekten, deed eene reis naar China en vertoefde eenigen tijd te Canton; het was voor 1830. Hij heeft bij zijne terugkomst een verhaal van zijne reis openbaar gemaakt, waaruit blijkt, dat indien de Chinezen niet zeer beschaafd zijn, zij ten minste zeer nijver zijn.

De Heer Botta droeg te Canton eenen castoren hoed naar de Europesche mode, en deze paste hem zoo goed, dat hij geenen anderen wilde dragen. Toen deze versleten was ging hij naar een winkelier te Canton, die stroohoeden voor de inboorlingen fabriceerde, toonde hem zijnen ouden hoed en vroeg hem of hij eenen zoodanigen kon maken. De Heer Botta sprak en verstond de Chinesche taal en kon dus aan den werkman alle noodige inlichtingen geven. Deze zet zich aan het werk, om den verlangden hoed te maken en na eenige dagen zond hij den Heer Botta eenen hoed van den gewenschten vorm, niet van castoor, maar van een zeer zacht en keurig zijden weefsel.

In Frankrijk terug gekomen, bewaarde de Heer Botta dit merkwaardig voortbrengsel van Chinesche nijverheid. Eens wilde hij hem doen herstellen en gaf hem aan eenen hoedenmaker, die hem met aandacht onderzocht en verwonderd was over de wijze van bereiding, welke voor hem geheel nieuw was. Hij onderzocht die en eenigen tijd daarna waren de zijden hoeden, welke wij heden dragen, uitgevonden. Met het octrooi maakte de uitvinder fortuin en zeide niet, dat hij van de Chinezen de wijze waarop hij die vervaardigde, had ontleend. De Chinesche kunstenaar, die den castoren hoed trachtte na te bootsen, had bedacht om de stof door een ligt en fraai zijden weefsel te vervangen, dat heden het grootste gedeelte van ons onbehagelijk hoofdtooisel uitmaakt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Maart. 9	Hamburgsche	Makasser	G. God'e	Nederland.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Pruissische	Delphin	Klein	In reparatie	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Alcyone	Haacke	In lossing	„ „ „ „
Hamburgsche	Marij Ross	Meije-	In lossing	„ „ „ „
Nederlandsche	D'Elmina	Teengs	Nederland	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch	Hultman	In reparatie	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	„ „ „ „
„	Jacob	Borger	Onbepaald	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Amstel	Rademaker	„	„ „ „ „
„	Sumatra	Grivel	„	„ „ „ „
„	Maria Henriette	J. Winter	In reparatie	„ „ „ „
Bremer	Rubens	F. Soltenborn	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	In reparatie	„ „ „ „
Zweedsche	Caroline	A. P. Dijberg	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Schoonverbond	D. D. Borchers	Holland	„ „ „ „ „ „
„	Friesland	Mispelblom Beijer	„	„ „ „ „ „ „
„	Graaf Di k III	Rotgans	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
Oldenburgh	O. Thijen	Addicks	„	„ „ „
Nederl. Ind.	Java	Worthington	Batavia	„ „ „
Nederlandsche	IJssel	Maarschalk	Bezoekie	„ „ „
„	Van Dam van Isselt	J. C. Kolm	Terug uit zee	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Antonius	Metz	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	Terug uit zee	„ „ „ „ „ „
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	„	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	L'Amitie	Valberg	Macassar	„ „ „ „
Nederlandsche	Sagetta	Bakker	Tjilatjap	„ „ „ „
„	Neerlands Koningin	G. Geerling	Te koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	Henriette Wilhelmine	B ck	Nederland	„ „ „ „ „
„	H Vincentius van Paulo	de Groot	Rotterdam	„ „ „ „ „
„	Zephir	N. J. de Vries	„	Anemaet & Co.
„	D. T. Visser	W. van de Linden	Onbepaald	„ „ „
„	Jason	J. H. L. van Bue en	Rotterdam	„ „ „
„	Oena ang	S. van Hulstijn	In reparatie	Adam & Co.
Nederl. Ind.	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	In lossing	„ „ „

Marktprijzen.

Suiker *f* 16 @ 16½.—

Koffij. *f* 35 @ 38.—

Rijst (carga) *f* 140 @ 150.—

Id. (witte) *f* 170 @ 180.—

Koehuiden ℔ picol.

Arak ℔ legger. *f* 45.—

Olie (Klapper.)

Olie (Katjang.)

Kadjang Matten. *f* 11.—

Rotting *f* 8 @ 9.—

Wisselkoers Holland pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.